

درآمدی بر سبک‌شناسی بشقاب‌های ساسانی

ریحانه کشتگر قاسمی - اردوان تقوی‌نیا

www.ketab.ir

مشهد، ۱۴۰۰

سرشناسه	: کشتگر قاسمی، ریحانه، ۱۳۷۱-
عنوان و نام پدیدآور	: درآمدی بر سبک‌شناسی بشقاب‌های ساسانی / ریحانه کشتگر قاسمی، اردوان تقوی‌نیا؛ ویراستار حمیدرضا نویدی مهر.
مشخصات نشر	: مشهد: طنین قلم، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۸۶ ص.: مصور.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۶۲-۷۲۷۳-۳۷-۳
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۸۶
موضوع	: هنر ساسانی - ایران Architecture, Sassanid -- Iran
موضوع	: بشقاب Plate
موضوع	: سفال ساسانی - ایران Pottery, Sassanid -- Iran
موضوع	: ایران - تاریخ - ساسانیان، ۲۲۶-۶۵۱ م. Iran -- History -- Sassanids, 226-651
شناسه افزوده	: تقوی‌نیا، اردوان، ۱۳۵۸-
رده‌بندی کنگره	: DSR۴۰۶
رده‌بندی دیویی	: ۰۳/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۶۳۳۷۲

درآمدی بر سبک‌شناسی بشقاب‌های ساسانی

مؤلفان: ریحانه کشتگر قاسمی - اردوان تقوی نیا

ویراستار: دکتر حمیدرضا نویدی مهر

ناشر: انتشارات طنین قلم

طراح جلد: نیما ملک‌زاده

صفحه‌آرایی: اسفندیار محرابی

نوبت چاپ: اول، سال ۱۴۰۰

قیمت: ۱۳۰,۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۷۳-۳۷-۳

نشانی ناشر: taninghalam@yahoo.com

شماره تلفن: ۰۹۱۵۱۰۹۴۶۹۵

فروشگاه اینترنتی کتاب: www.ketab.ir/taninghalam

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۹	نگاهی به دوران ساسانی
۱۳	سازمان، اداره، قشون، مذهب
۱۶	هنر ساسانی
۱۷	معماری در دوران ساسانی
۱۸	فلزکاری
۱۹	سکه‌ها
۱۹	تاج‌های ساسانی
۲۰	طبقه‌بندی ظروف فلزکاری ساسانی
۲۴	انواع ظروف ساسانی
۲۴	تنگ‌ها
۲۵	جام‌ها
۲۵	کاسه‌ها
۲۶	گلدان‌ها
۲۷	ریتون‌ها

۲۷	اشیای متفرقه.....
۲۸	بشقاب‌های ساسانی.....
۲۹	گروه نخست: نیم‌تنه‌های مدالیون.....
۳۳	گروه دوم: از صحنه‌های شکار.....
۶۴	گروه سوم: از صحنه‌های شکار.....
۷۲	گروه چهارم: از صحنه‌های شکار.....
۸۰	بشقاب‌های جلوس و بر تخت‌نشینی ساسانیان.....
۸۶	منابع و مآخذ.....

www.ketab.ir

مقدمه

از میان آثار هنری به دست آمده از تاریخ و فرهنگ ایران، آثار هنری پیش از اسلام از ابهت، ظرافت و شکوه خاصی برخوردار هستند. آثار هنری دوران ساسانی نیز این گونه‌اند. بسیاری از آثار را هنرهای صخره‌نگاری، حکاکی، معماری تا آثار گران قیمت طلاکاری و فلزکاری و نیز منسوجات و انواع دیگر هنر در برمی گیرد.

در میان آثار دوران ساسانی آثار فلزکاری حایز اهمیت خاصی هستند. بسیاری از پژوهشگران، باستان‌شناسان و محققان نیز تاکنون به آن‌ها پرداخته‌اند. این آثار با مهارت، استادی و به کارگیری انواع فلزات گرانبها به وجود آمده‌اند. بشقاب‌های ساسانی را بی شک می‌توان اوج این شکوه و ظرافت و استادی در ساخت و فلزکاری دانست.

در فاصله سال‌های ۱۳۰۰ تا دهه ۱۳۵۰ بیشترین حجم حفاری‌ها و نظریه پردازی‌ها بر روی بشقاب‌های ساسانی انجام شده است. بخشی از آن به دلیل شرایط و بخش دیگر به دلیل بودجه‌ای

بوده است که برای آثار پژوهشی اختصاص داده می‌شده است. در این سال‌ها نظریه‌پردازان و باستان‌شناسان بزرگی از سراسر جهان بر روی بشقاب‌های ساسانی کار کردند. در نتیجه، طبقه‌بندی‌های جداگانه‌ای متناسب با نظریه‌ها، فرضیه‌ها و اطلاعات باستان‌شناسی حاصل آمد. در سال‌های پس از دهه ۵۰ پژوهش‌ها و نگارش‌ها درباره‌ی دوران پیش از اسلام کاهش چشمگیری یافت و کمتر پژوهشگری نحوه‌ی طبقه‌بندی و نظریه‌های به‌دست‌آمده درباره‌ی این بشقاب‌ها را موضوع کار خود قرار داد.

هدف از نگارش کتاب حاضر، بررسی دوباره‌ی این نظریه‌ها و نحوه‌ی طبقه‌بندی و سبک‌شناسی بشقاب‌های دوران ساسانی است. چنان‌که از نام کتاب پیداست، این اثر درآمدی است بر بشقاب‌های ساسانی و در آن تلاش شده تا اطلاعات یکسانی درباره‌ی تمامی بشقاب‌ها و نیز شیوه‌های طبقه‌بندی آن‌ها ارائه شود تا مبنایی برای ارائه پژوهش‌های بعدی باشد.

www.ketab.ir